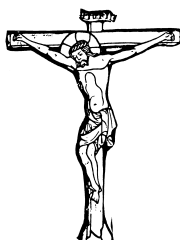


# LÅNGFREDAGEN

IN PARASCEVE



Sjätte akten av Vår Herres Jesu Kristi pinas historia. Predikan av Lars Borgström (LFS)

## Kristi begravning

*Det var redan kväll, och eftersom det var tillredelsedag, dagen före sabbaten, kom Josef från den judiska staden Arimatea dit, en bögt ansedd rådsherre, som också väntade på Guds rike och var en Jesu lärjunge i hemlighet, av rädsla för judarna, och som inte hade samtyckt till vad de hade beslutat och gjort. Han tog mod till sig och gick in till Pilatus och bad att få Jesu kropp. Pilatus blev förvånad över att Jesus redan var död och kallade till sig officeren och frågade honom, om Jesus redan hade dött. När han fick veta det av officeren, lät han Josef få den döda kroppen. Josef köpte då ett linnetyg. Även Nikodemus kom dit, han som första gången hade kommit till Jesus om natten. Han hade med sig en blandning av myrra och aloe, omkring hundra pund. De tog Jesu kropp och lindade den med linnebindlar tillsammans med de välluktande salvorna, enligt begravningssedan bland judarna. Intill den plats där Jesus hade blivit korsfäst låg en trädgård, och i trädgården fanns en ny grav, som han [Josef] hade låtit bugga ut i klippan och där ännu ingen hade blivit lagd. I den lade de Jesus, eftersom det var judarnas tillredelsedag och graven låg nära. Sedan rullade de en stor sten för ingången till graven och gick därifrån. De kvinnor, som hade kommit tillsammans med Jesus från Galileen, Maria från Magdala och Maria, Joses mor, följde efter och såg, där de satt mitt emot graven, hur hans kropp lades där. Sedan vände de hem och gjorde i ordning välluktande kryddor och oljor. Och på sabbaten var de i stillhet efter lagens bud. (Matt. 27:57-61, Mark. 15:42-47, Luk. 23:50-56, Job. 19:38-42)*

*Nästa dag, som var dagen efter tillredelsedagen, samlades översteprästerna och fariseerna hos Pilatus och sade: "Herre, vi har kommit att tänka på vad den där villoläraren sade, medan han ännu levde: Efter tre dagar skall jag uppstå. Ge därför befällning om att graven blir säkert stängd fram till tredje dagen, så att han lärjungar inte kommer och stjälar hans kropp och sedan säger till folket att han har uppstått från de döda. Då blir det sista bedrägeriet värre än det första." Pilatus sade till dem: "Här har ni vaktstyrkan. Gå och bevaka graven så gott ni kan." De gick och bevakade graven och förseglade stenen. De satte också ut vakten. (Matt 27:62-66)*

Jesus hade gett upp andan och överlämnat sig i sin Faders händer. Hans mödosamma kamp var över. Våra syndare hade vållat Honom ett tungt arbete (Jes. 43:24), där Han på korset fick pinas under Guds vrede, men nu fick Han äntligen vila. Det var sabbat och Jesus fick nu åtnjuta en skön sabbatsvila i graven.

Det hade varit en lång, trettioårig tid av förnedring och även mycket lidande innan Jesus nu äntligen fick vila ut. Han hade inte mottagits väl då Han kom till jorden. När Han föddes fanns ingen plats i något härbärge för Honom i Betlehem. Människornas boningar stängdes för Honom. Hans mor Maria fick föda Honom i ett stall, ett djurens tillhåll.

När Han sedan trädde fram i offentligheten hade motståndet mot Honom hårdnat allt mer. Han störde människorna, särskilt den religiösa eliten, i deras egenrättfärdighet. Han uppfattades som provocerande. Till slut blev det så trångt för Honom här på jorden att Han dödades. Man uthärdade inte att ha Gudamänniskan ibland sig och korsfäste därför härlighetens Herre. Sedan blev Jesus begravd, vilket är synnerligen viktigt. Vi tänker kanske inte så ofta på betydelsen av att Jesus blev begravd efter sin död, men Paulus räknar detta faktum såsom hörande till vår tros grundfundament. Han skriver till församling i

Korint: "Jag meddelade er det allra viktigaste, vad jag själv hade tagit emot, att Kristus dog för våra synder enligt Skrifterna, att Han blev begravd, att Han uppstod på tredje dagen enligt Skrifterna, och att Han visade sig för Kefas och sedan för de tolv." (1 Kor 15:3-5) Som den andra punkten här framhåller aposteln "att Han blev begravd". Detta tillhör alltså "det allra viktigaste". Vi bekänner ju dessutom detta faktum varje söndag då vi i den apostoliska trosbekännelsen säger att Jesus blev korsfäst, död och *begraven*".

Låt oss därför se närmare efter vad som skedde kring Jesu begravning. Både Jesu fiender och Han vänner var i rörelse och verksamhet. Vi hörde från predikotexten att överstepräster och fariseerna förseglat den framvältrade stenen för graven där Jesu kropp lagts och satt ut vaktsoldater för att bevaka graven. Detta var på lördagen, sabbatsdagen. Nu tänkte överstepräster och fariseerna att de äntligen kunde fira sabbatsvila. Jesus var ju undangömd. O, tänk, vilken tragedi! De otroende, avfälliga människorna bereder sig för sabbatsvila och gudstjänst när man har gjort sig av med Jesus! Då tror man att man äntligen kan få lugn och ro. Men det kan aldrig bli någon verklig sabbat så länge Jesus, Han som är vår sanna sabbatsvila i vilken vi får vila från våra laggärningar (Hebr. 4:9-10), är borta. Det blir bara en tillfällig, falsk, egentillverkad frid.

Några saknade ändå Jesus. Kvinnorna som följt Honom ville hedra Honom genom att smörja Hans kropp och en rik man, en anedd rådsherre som hette Josef av Arimatea, hade ordnat med graven. Han hade liksom Nikodemus blivit en Jesu lärjunge och hans färdigställande av graven innebar att Jesus inte fick en sådan begravning som andra avrättade. De korsfästas kroppar kastades vanligtvis i någon bergskreva eller annan fördjupning och övertäcktes med jord och sten. Men Jesu kropp tillvaratogs för att Jes. 53:9 skulle gå i uppfyllelse: "men hos en rik var Han i sin död".

När Jesus lades i graven innebar detta att

### **Graven har blivit en helgad plats**

Jesus kom till jorden för att i allt dela våra villkor (Hebr. 4:15). Också i döden har Han nu delat våra villkor - och förvandlat dem. Hela livet från avlelsens ögonblick till dess han låg i graven tjänade Han oss. Han gick omkring fattig och ringa. Han ägde ingen plats att vila huvudet emot (Matt 8:20). Så var det i livet, och så var det i döden. Frälsaren fick ingen egen grav utan fick ligga i en annans. För sin egen skull hade Han inget i graven att göra. Han hade gett sitt liv frivilligt och Han hade makt att när Han önskade ta det tillbaka (Joh. 10:18). Men Han lät sig begravas för vår skull och lät före sin uppståndelse sin kropp ligga död en stund i väntan på påskmorgonen. Därigenom har också graven för den troende fått en helt ny innebörd.

Genom sin begravning har Jesus gjort dödens väg, som utan Honom innebär förgångelse och fördärv, till en livets väg. För det första har detta skett genom att Jesus, Han som är Livet (Joh. 14:6), delat våra villkor. Om Jesus redan samma dag som Han dog, långfredagen, hade uppstått från de döda, skulle det inte kunna sägas om dem som ligger och sover i jorden, att de har också detta tillstånd gemensamt med Frälsaren. För alla redan avlidnas skull - och för oss som snart skall dö, om Han inte återvänder till jorden i vår livstid - har Jesus hållit en stilla sabbat i graven och därigenom helgat tillståndet där till en ljuvlig sabbatsvila för dem som dör i tron på Honom.

För det andra har dödens väg förvandlats till en livets väg genom det som skedde på tredje dagen. Efter sabbatsdygnet i Josefs av Arimateas grav uppstod Jesus på påskdagens morgon, då Han gick upp som rättfärdighetens Sol. Den som dör i Herren, han kan och får därför räkna den tid som förflyter mellan den egna döden och uppståndelsen, som en fullkomlig vilodag, som räcker till evighetens morgon kommer, då Herrens härlighet skall lysa fram för honom. En psalmförfattare skriver: "Ej graven oss förskräcker: Den var din bädd också. // Din milda hand oss räcker, hur djupt vi vila må. // Den dig i livets skiften har följt, skall ock ur griften upptagas i din famn." (Lova Herren 187).

Hela vår väg har blivit invigd, banad och helgad. Den för oss till det himmelska riket genom vår helige Föregångare. På denna väg, som Han själv vandrat fram på under sin väg till sin härlighet, vill och kan Han vara vår anförare. För oss blir alltså den väg, som allt kött måste gå, gjord till en fröjdefull och salig livsväg, när vi går den tillsammans med Jesus och har Honom till Herre och huvud. Han leder oss till härlighetens rike.

Vi ser alltså hur genom Jesu deltagande närvaro, Hans delande av våra villkor,

### **Graven har blivit en salig plats**

I Hebr. 2:14-15 står det att Jesus "genom sin död skulle göra den maktlös som hade döden i sitt våld, det vill säga djävulen, och befria alla dem som av fruktan för döden hade levt i slaveri hela sitt liv". För den kristne är inte döden och graven längre någonting farligt, och skräckinjagande. Fruktan för döden är borta.

Det enda som kan skada en människa i döden, synden, är ju borttagen i Jesu död. Liksom ett stickvapen som t.ex. ett spjut är ofarligt om spetsen tas bort på den, är döden helt ofarlig när synden tagits bort. Därför säger Paulus: ” Du död, var är din seger? Du död, var är din udd?” (1 Kor. 15:55). Farlig är bara döden om man dör i oförlättna synder. Då måste man själv betala priset för synden, och det kan inte en människa bli färdig med i evigheters evigheter. Det är ett alltför tungt arbete, en alltför svår möda för en människa att någonsin bli färdig med och därför måste hon utstå helvetets straff i all evighet.

Men för Jesu vänner är döden redan uppslukad och segern vunnen (1 Kor. 15:54). Jesus har genom sin egen död dödat döden för alla sina trogna.

Josef av Arimatea var en av dem, han hade blivit en Jesu lärjunge. För sin egen räkning hade han låtit hugga ut åt sig en grav där hans kallnade stoft en dag skulle läggas. Andra skulle rulla en stor sten för ingången och gå därifrån, medan Josefs kropp låg kvar därinne. Så var det tänkt, och säkert hade Josef före sin omvändelse tänkt med bävan på den dagen. Tanken att läggas i jorden är verkligen obehaglig och avskräckande för den naturliga människan, eftersom hon i graven finner sin fullständiga förstöring. Människor som lever helt av och enligt naturen, som inte har del i det eviga livet som består när allt annat förgås, tänker med vämjelse på sin egen död. Obevekligt hade för Josef av Arimatea den dagen närmast sig för varje minut. Varje steg Josef tog var ett steg mot denna grav.

Men nu ser vi i vår text att det blev ändrade planer. Josef, tillsammans med Nikodemus, som också blivit en Jesu lärjunge, lade Jesu döda kropp i Josefs grav. Vi läser: ”I den lade de Jesus, eftersom det var judarnas tillredelsedag och graven låg nära. Sedan rullade de en stor sten för ingången till graven och gick därifrån”.

Josef av Arimatea gick därifrån, han vände ryggen åt sin egen grav! Dessa ord visar oss att något avgörande nytt har kommit oss till del också när det gäller graven. Josef rullade en stor sten för öppningen och gick därifrån! Om vi tänker på detta i överförd och andlig mening kan vi se det som att Josef vände döden, som bekymrat honom tidigare, ryggen – den bekymrade honom inte mer.

Hur kunde detta vara fallet? På långfredagens kväll hade Josef gått in till Pilatus och bett att få Jesu kropp. Och han fick den. Men var skulle han göra av den? Hade han kanske tänkt ut det innan? Det vet vi inte, men vi vet att han gjorde det enda rätta – han lade den i sin egen grav! Han lät Jesus ta den plats som annars var vikt för honom själv. Så handlar tron. För mig, i mitt ställe, mig tillgodo – det är trons språk.

Efter detta kom Josefs grav aldrig att vara vad den tidigare varit. Jesus hade genom sin närvaro helgat den. Och så är det för var och en som tror på Jesus. Efter Jesu fasansfulla död är inte längre döden någonting farligt, utan tvärtom något att se fram emot. Paulus jämför tillvaron här på jorden med de avlidna saligas och skriver: ”Jag skulle vilja bryta upp och vara hos Kristus, det vore mycket bättre (Fil. 1:23).

Likt Nikodemus vände sin rygg från sin egen grav får vi bildligt talat vända oss bort från allt mörker och alla hotelser döden vanligtvis förbinds med. Vi kan vända gravens fasa ryggen. För Jesu vänner är graven den slutstation där gamle Adam för evigt får kliva av. Dopet når där sin fullbordning genom att syndens kropp begravs för gott och det sedan uppstår en förhärslig, syndfri kropp. ”Det som sås förgängligt uppstår oförgängligt. Det som sås i vanära uppstår i härlighet. Det som sås i svaghet uppstår i kraft. Det sås en jordisk kropp, det uppstår en andlig kropp. Och liksom vi burit den jordiska människans bild, skall vi också bära den himmelska människans bild” (1 Kor 15:42-44, 49). Sannerligen – Jesus har förvandlat Akors (olyckans) dal, till en hoppets port! (Hos 2:15). Graven har blivit en salig plats.

Ännu är vi dock inte i Himmelen. Vi skall ännu en tid leva kvar för att sköta våra jordiska sysslor och vara salt och ljus i världen. Under denna vänteperiod får vi använda

### **Jesu grav som ett förlåtelse- och helgelsemedel**

Jesu grav är till oerhörd välsignelse för oss. Vi har redan genom vårt dop blivit införlivade i Jesu död. Hela vårt kristna liv börjar alltså med en begravning. Att döpas till Kristus betyder att döpas till Hans död och nedsänkas i den. Paulus skriver: ”Vi är alltså genom dopet till döden begravda med Honom” (Rom. 6:4). Det är den gamla människan, köttet, som Paulus syftar på. Lika fullständigt som en begravning separerar den avlidne från de anhöriga och andra människor, lika fullständig skall den kristnes skilsmässa från synden vara. De kristna är ett heligt folk, avskilda från alla andra människor genom att de lämnat mörkrets välde och blivit införsatta i den älskade Sonens, Kristi, rike (Kol. 1:13). De kristna skall vara lika mycket skilda från världens fördärvliga lust och dess fåfänglighet, som Jesus i sin grav var skild från de levandes land. Därför tar Jesus dopbarnen med sig in i sin grav och gör dem delaktiga i det heliga, från världen avskilda livet. Tänk om vi, och alla kristna överhuvudtaget, mer tänkte på detta! Tänk om vi bättre kunde

förstå, vad vårt dop egentligen betyder, och vilket hög ställning vi har såsom Guds barn! Då skulle inte våra liv se ut som de gör.

Men nu vet vi också vad vi skall göra med vår synd, vart vi skall ta vägen med syndens kropp – vi skall lägga alltsammans i Jesu död och grav. Där blir alltsammans, hela skulden förlåten och synden blir berövad sin makt. I *Kristens resa*, John Bunyans allegoriska roman, kom huvudpersonen Kristen i början av sin vandring till en upphöjd plats. Han hade en tung börda på sin rygg som tryckte honom mot marken. Så står det vad som hände på kullens topp:

Där stod ett kors, och strax nedanför i dalen var en grav. Och jag såg i min dröm, att just som Kristen kom upp till korset, lossnade bördan från hans axlar och föll ner från hans rygg och började tumla utför höjden, och fortsatte ner i dalen ända fram till gravöppningen, där föll den i – och jag såg den aldrig mer. Då syntes Kristen stråla av en besynnerlig glädje, och utbrast av hela sitt hjärta:

”Han har gett mig frid genom sin bedrövelse, och liv genom sin död” (*Kristens resa*, s 44, Artos 2006).

Genom tron på Jesus, som blivit korsfäst, död och begravnen för oss, träder vi verkligen in i den heliga, innerliga gemenskapen med Jesus och Hans döds och uppståndelses kraft, för att den skall fullkomnas även på oss. Därför har vi i dopet och i trons bekännelse till Jesus rätt att hålla oss för att vara döda från synden och att tänka om oss och förhålla oss så, som att vi verkligen är begravda med Honom, och därigenom skilda från denna värld och allt dess väsende.

Den som i sanning känner Jesus och lever i tron på Honom, använder dagligen Jesu grav till hjälp och tröst. Han vet, vart han skall hänvisa syndens och dödens kropp. Han kan ännu inte helt bortlägga den utan måste här i världen fortfarande dras med den, men han kan, och skall, ändå genom tron dagligen lägga den i Jesu grav. Trons människor tänker på sin syndiga kropp på samma sätt som Paulus, som sade: ”Vi som bor i detta tält suckar tungt” (2 Kor. 5:4). Men under allt tungt som trycker och besvärar anden, är det till stor lättnad att vi ständigt och jämt får lägga av oss bördan i Jesu grav. Vad vi ännu känner av vårt syndiga kött, vad syndens och dödens kropp ännu besvärar oss med, vad som ännu rör sig hos oss av världens ande, det är ju redan på Kristi kors förlåtet, i Hans död dödat och i Hans grav undanskaffat. Dit får vi hänvisa allt, som inte hör ihop med det nya liv som vi genom Anden blivit födda till.

Så får Jesu grav vara ett förlåtelse- och helgelsemedel för oss till dess att vi når vår fulla förlossning. I vår förvandling i härlighet - vare sig den nu sker vid vår kropps uppståndelse från de döda eller, om vi ännu är vid liv när Jesus kommer åter för att döma levande och döda, genom en omedelbar förvandling av våra nuvarande kroppar - skall sedan Hans uppståndelses fulla kraft uppenbaras och förhärligas på oss.

Amen.